

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
PETEK
21. APRIL
1989

Letnik XLIV.
Štev. 30 (2453)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
1000 din

P. b. b.

Privatna ljudska šola v Celovcu!

Mohorjeva družba je včeraj na tiskovni konferenci v Celovcu sporočila javnosti, da s takojšnjo veljavo s pričetkom šolskega leta 1989/90 ustanavlja konfesionalno privatno ljudsko šolo v Celovcu. Novo šolo, ki naj bi bila namenjena v prvi vrsti slovenskim šoloobveznim otrokom v Celovcu, so predstavili dr. Anton Koren, direktor Mohorjeve, dvorni svetnik dr. Reginald Vospernik, odbornik Mohorjeve, ter Marica Hartmann-Tischler, imenovana voditeljica šole, ter J. Merkač kot proponent združenja staršev.

Dvojezični pouk: Maja prijava!

V mesecu maju bo na Koroškem vpisovanje šolarjev-začetnikov v ljudsko šolo. To je tudi čas prijav k dvojezičnemu pouku. Za točen termin vpisovanja se pozanimajte pri vodstvu posamezne šole.

Izkoristimo možnost in poskrbimo, da se bo čim več otrok učilo v obeh deželnih jezikih!

Do nedelje: Prosti čas

V sredo se je začel 14. sejem Prosti čas, ki do nedelje, 23. aprila obiskovalcem nudi široko paleto možnosti za prosti čas, konjičke, gradnjo in vožnjo s hitrimi avtomobili. V jugoslovanskem paviljonu (na sliki) pa se predstavlja Slovenija kot turistična dežela, ki je zelo blizu, poceni in ki nudi več kot le dobro kapljico, zdravilišča in Jadransko morje. Sejem se vsekakor splača ogledati.

Haider pred ciljem – bo Dunaj dosegel preobrat?

V Celovcu se je v torek zvečer prva odločitev o novem deželnem glavarju nagnila v prid svobodnjaka Haiderja, na Dunaju – predvsem za zveznega kanclerja dr. Vranitzkega – pa še dolgo ne! Pritisk SPÖ na kolicijskega partnerja ÖVP in s tem posredno tudi na koroško ÖVP s ciljem, v zadnjem trenutku preprečiti izvolitev Haiderja, je postal očiten in lahko postane povod za razpad velike koalicije na zvezni ravni.

K temu razvoju pa je zavzela stališče tudi Zveza

slovenskih organizacij. V njeni posebni tiskovni izjavi je rečeno, da dejstvo, da se je 89 odstotkov funkcionarjev koroške ÖVP izreklo za zaključne pogovore s FPÖ, ter da nameravajo po vsej verjetnosti izvoliti Haiderja za deželnega glavarja, pomeni, da se je ÖVP odpovedala samostojnosti.

ZSO v tej zvezi tudi poudarja, da je ta sklep tudi višek razvoja, ki ga je ÖVP že nakazala s prevzemom manjšini sovražnih pozicij in končno tudi s pozicijami v raz-

pravi o skupnem dvojezičnem šolstvu. ÖVP se je zaradi teh svojih stališč sama ujela v nemškonalne sponje. Ne nazadnje pomeni sklep konference funkcionarjev le potrditev tega razvoja, hkrati pa tudi nakazuje, da je v tej stranki vedno manj prostora za krščansko-socialne tokove.

Spričo dejstva, da bo Haider po vsej verjetnosti prevzel funkcijo koroškega deželnega glavarja, kar bo povzročilo nadaljnji premik v desno ter nevarnost radikalizacije

političnega vzdušja v deželi, se zastavlja vprašanje, ali naj ne bi o osebi deželnega glavarja ponovno odločali volilci.

Sklep konference funkcionarjev in deželnega vodstva ÖVP, da bodo to odločitev zdaj tudi izvedli, namreč ne more mirno dejstva, da več kot polovica volilcev koroške ljudske stranke 12. marca prav gotovo ni glasovala za Haiderja kot novega deželnega glavarja, zaključuje svojo izjavo ZSO.

Danes ne bo izvolitve deželnega glavarja

Na današnji prvi seji novega deželnega zbora ne bodo izvolili novega deželnega glavarja. Po informacijah iz vrst ÖVP in FPÖ bosta obe stranki predlagali, da se seja pred 6. točko dnevnega reda prekine in preloži na termin, ko bosta ljudska in svobodnjaška stranka končali pogajanja o novem deželnem glavarju. Kaj bo storila socialistična stranka, še ni jasno, pričakovati pa je, da se bo predlogu tako ali drugače pridružila.

PREBERITE

- 2 Veiter in Gstettner o vprašanju Slovencev na Koroškem
- 3 Komentar dr. Francija Zwitterja o dogodkih v bolnišnici Lainz
- 4 Heute im Slovenski vestnik
- 5 Koroška v zrcalu
- 6 Vestnikov roman in koledar prireditev
- 7 Tedenski spored avstrijske in ljubljanske televizije
- 8 Obisk dijakov glavne šole v Borovljah v uredništvu SV

Novost v malem svetu ob Vrbskem jezeru

Partenon z Akropolisa je ena izmed novih atrakcij, ki jo bodo obiskovalci lahko občudovali v Minimundusu od 22. aprila dalje. Miniatura, ki jo izdeluje Minimundusova delavnica – na sliki Manfred Maierhofer iz Bilčovsa –, bo tako v malem svetu ob Vrbskem jezeru posredovala tudi nekaj atmosfere, ki jo sicer doživljamo le na dopustu ob grški obali.

Maloobmejni promet prinese Koroški letno 500 milijonov šilingov

Trgovina na drobno na območju maloobmejnega prometa na južnem Koroškem ima letni promet v višini nad 500 milijonov šilingov! To izkazuje rezultat najnovejše študije o „strukturni trgovini na drobno na Koroškem“, ki je bila predstavljena pretekli torek na tiskovni konferenci v Celovcu.

Avtor študije, ki je stala blizu milijon šilingov in ki sta jo finansirali Koroška trgovska zbornica in deželna vlada, je s tem v zvezi dejal, da je 13 odstotkov vseh trgovin na Koroškem vključenih v maloobmejni promet, odstotek se pa zviša na območju blizu ali ob meji (Celovec, Beljak, Borovlje, Pliberk,

itd.). Delež prometa teh trgovin znaša 2 odstotka vsega prometa trgovin na drobno, kar znese nad 500 milijonov od skupno 26 milijard šil.

Po predloženi študiji je na Koroškem 4.400 trgovin s skupno prodajno površino 770.000 kvadratnih metrov ali 1,32 kvadratnega metra na prebivalca. Četrtnina vseh trgovin je v mestu Celovec, zanimiv pa je tudi podatek, da v tretjini vseh trgovin kupujejo tujci in da 28 odstotkov te tretjine živi izključno od nakupovalnega turizma.

Problematičen je razvoj malih trgovin ob robu mest in na podeželju. Po oceni študije

(dalje na 3. strani)

TRIBUNA BRALCEV

P.n.
SLOVENSKI VESTNIKTarviserstr. 16
9020 KLAGENFURT/CELOVEC

Spoštovani gospod Rovšek!

V izdajah Slovenskega vestnika z dne 30. 3. ter 11. 4. 1989 ste kot dopisnik poročali o kulturnih prireditvah na Brnci in v Škofičah. Akoravno ste poročali o kulturni dejavnosti tamkajšnjih društev, ste se obakrat oddaljili od teme poročila in se podali na gospodarsko področje, kjer ste kritizirali enkrat reklamno dejavnost Kmečke gospodarske zadruge na Brnci ter drugič negativno ocenili narodni pomen zadruge v Škofičah. Ne trdimo, da vaša kritika zaradi KGZ Brnci ni vsaj deloma upravičena.

Kot podlaga za razvijanje vsakršne kulture je potrebno gospodarstvo. Naše kmečko gospodarsko zadruge so v prvi vrsti gospodarske organizacije, ki se morajo uveljavljati v vsakdanji hudi konkurenci na tržišču. Ta cilj morejo doseči s čim bolj racionalnim poslovanjem tako kar se tiče personalnih kakor tudi drugih stroškov. Tako upravni kakor tudi nadzorni odbor zadruge sta sestavljena iz gospodarstvenikov naše narodne skupnosti, ki so večinoma aktivni v kulturnem in političnem življenju. Ti odborniki po našem mnenju najbolje vedo, kako naj se naše zadruge gospodarno obnašajo v svojem okolju.

Lahko je kot žurnalist opazovati vso to dejavnost od daleč in jo kritizirati. Bolj potrebni pa so dobrohotna kritika in konkretni predlogi, če se poročevalci o

kulturni dejavnosti že spuščajo na gospodarska tla. Potrebujemo konstruktivno kritiko in ta pri nas pomeni, da bi najprej opozorili na gotove nedostatke pristojne poslovodje in odbornike, ki bi nato zadevo sigurno takoj popravili.

Pri Kmečko gospodarski zadruzi Škofiče pa je kritika povsem nerazumljiva, ker sami navajate, da sta zadruge in posojilnica pomagali pri ureditvi zadružnih prostorov. Naj še povemo, da je ravno Kmečko gospodarska zadruza v Škofičah zgradila te prostore, v katerih se zdaj nahajajo društveni prostori. Tako ne more biti govora o tem, da se zadruza izneverja svojemu poreklu. Poleg tega je vaš svak in predsednik nadzornega odbora te zadruge tudi poslovodja pri Zvezi slovenskih zadrug. Torej imate tu dovolj kontaktnih oseb za vaše konstruktivne predloge.

Naš apel na vas se glasi: podpirajte naše blagovne zadruge pri njihovi izredni težki konkurenčni situaciji na južnem Koroškem z vašim sodelovanjem in vašimi konstruktivnimi predlogi tako, da bomo optimalno zadovoljili želje in potrebe svojih klientov in pri tem posredno in neposredno prispevali k kulturnemu življenju naše narodne skupnosti na Koroškem.

Zveza slovenskih zadrug
Miha Antonič, predsednik

Spoštovani gospod predsednik Antonič!

Joj, kako lepo pismo ste mi namenili. Kar naenkrat bi se počutil grešnika, če bi se v mojih dveh citiranih člankih sploh obregnil ob Vas, oz. Vašo ZSZ. Morda pa je rana obeh mojih dveh pripomb res pri Vas, da ste se tako hitro oglasili.

Nisem žurnalist. Stvari gledam čisto od blizu. In prav zato jih vidim dosti natančneje. Tudi naše kulturno in gospodarsko življenje mi ni tako narazen kot sta si Reka in Šentjakob. Vsak dan mi je pred nosom. Ker pa nisem zasvojen z velikimi posli, mi je vsakdanost zelo blizu in sem nanjo še vedno občutljiv.

Ko ste pred nekaj leti slavnostno spregovorili ob otvoritvi škofiške zadruge, ste poudarjali tudi nekakšen „slovenski“ element. Vam je ta govor napisal nekdo drug, ali pa ste pozabili na njegovo vsebino? Da, gre za slovenski element, gre za slovensko poreklo. Za poreklo, ki so ga v škofiško zadruzo vtisnili njeni ustanovitelji, ki jih danes skoraj ni več. Medtem ko so se tedaj nekateri ustanovitelji in pozneje obnovitelji zadruge tudi z lastnimi sredstvi borili za njen obstoj, danes njihovi dediči na to pozabljajo. In ne samo lokalni škofiški dediči, tudi centralni, tudi Vi, gospod Antonič. Kako si morem sicer predstavljati Vašo užaljenost zaradi moje pripombe glede zadruge v kulturnem poročilu o 80-letnici škofiškega društva?

Sami poudarjate, da narodnega življenja ni brez čvrste gospodarske baze, zagovarjate pa enojezičnost (nemško) v škofiški zadruzi. Za to gre, gospod predsednik, če niste vedeli. Gre za enojezične letake, gre za enojezične napise v sami zadružni trgovini, gre za to, da ima zadruza samo še zunanji simbol z enotretjinskimi slovenskim napisom ADEG ZADRUGA MARKET. In kakšen naj bo narod, ki ima takšno gospodarsko bazo, ki skriva svoj jezik kot polž roge? Samozavesten gotovo ne! Premislite!

Ko mi že očitete svaka, predsednika nadzornega odbora škofiške in poslovodjo Vaše Zveze slovenskih zadrug, naj Vam sporočim, da sem o teh mojih pomislekih z njim že večkrat vroče diskutiral, več pa naj Vam pove sam. Še vedno pa sem pripravljen prostovoljno pomagati pri prevodih vseh zadružnih napisov, letakov in plakatov.

In še pohleven odgovor na vaš apel meni: če bi vsi funkcionarji (300, med njimi tudi Vi, gospod Antonič, roko na srce!) in člani slovenskih zadružnih ustanov (6000) tako zvesto in dosledno sodelovali z našimi zadružnimi ustanovami, tako finančno kot potrošniško, kot jaz, se za bodočnost le-teh ne bi bilo treba bati.

Jože Rovšek, Holbiče

„O jugoslovanskih odpravah na najvišje gore sveta“

v torek, 25. 4. 1989, 19.30

v Mladinskem domu SŠD, Mikschallee 4, Celovec

Zaščita Slovencev Videmske pokrajine

Velik pesimizem, ki ga povzroča strah pred izginitjem, pa tudi določen optimizem, ki ga vzbujajo prvi koraki za doseg zaščite Slovencev Videmske pokrajine, sta spremljala razpravo o (separatni) zaščiti Slovencev Videmske pokrajine. Razpravo v Ljubljani je organiziral Inštitut za narodnostna vprašanja, o temi pa so govorili predstavniki Kulturnega društva Studenci dr. Ferruccio Clavara, dr. Ricardo Rutar in Renzo Mattelig.

Osnovni problem, ki so ga govorniki orisali dokaj slikovito, je poznan seveda tudi drugim narodnim skupnostim. Obstaja v tem, ali naj narodna skupnost vztraja pri načelih neke popolne zaščite, ali pa naj ubere pragmatično pot reševanja. O tem lahko odloča le sama narodna skupnost, vendar izkušnje kažejo, da se morajo tudi zagovorniki

pragmatičnih rešitev vedno spet vračati k načelu globalne rešitve, ki je osnova tudi za politiko malih korakov. Tudi ti so očitno možni le v politično odprtem vzdušju, v katerem družbeni dejavniki večinskega prebivalstva spoznajo, da so pravice narodne skupnosti del splošnih človekovih pravic.

Predstavniki KD Studenci pa so gotovo spodbudili k razmišljanju, na katerem območju naj veljajo zaščitna določila, kako je z enotnostjo skupnosti v času političnega pluralizma in kakšna je vloga vzgojnoizobraževalnih ustanov ter medijev in ne nazadnje tudi vprašanje, kako stopnja razvoja in demokracije „matičnega“ naroda vpliva na obstoj in razvoj „zamejske“ skupnosti. O teh vprašanjih pa bi morala steči odprta vseslovenska razprava.

Iščemo

vodil/nega/no
sodelavca/sodelavko
za opravljanje organizacijskega dela

Pogoji: Znanje obeh deželnih jezikov, organizacijske sposobnosti.

Nudimo • stimulativno plačo po dogovoru
• možnost nadaljnega izobraževanja
• možnost napredovanja
• zanimivo delovno področje

Nastop službe takoj po končanem razpisu.

Ponudbe pošljite do 30. aprila pod šifro „Perspektivna služba“ na naslov: Slovenski vestnik, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt.

Interesenti/ke naj ob prijavi priložijo življenjepis in dokazila o izobrazbi.

Vsi/e prijavljeni/e kandidati/ke bodo povabljeni/e na osebni razgovor.

Bodoči predsednik ljudske stranke Avstrije dipl. inž. Josef Riegler bo postal tudi zvezni podkancler ter minister pri uradu zveznega kanclerja.

Mocku pošla volja: Josef Riegler bo novi šef ÖVP!

Ljudska stranka je na zvezni ravni izvedla veliko rokado: na občnem zboru 19. in 20. maja bo izvolila novega predsednika stranke, sedanjega ministra za kmetijstvo Josefa Rieglerja.

Odločitev je bila sprejeta na začetku tedna, ko je dose-danji predsednik stranke Alois Mock končno uvidel, da nima več dovolj podpore za ponovno uspešno kandidaturu za predsednika stranke; zadovoljil se je s funkcijo zunanjega ministra v avstrijski vladi, vlogo podkanclerja bo namreč prevzel novi šef

Pisatelji protestirajo

Interesna skupnost avstrijskih avtorjev je v mednarodni izjavi zavrnila vsakršno preprečevanje svobodnega izražanja, še posebej pa poziv ajatola Komeinija, naj njegovi privrženci umorijo avtorja Salmana Rushdieja. V izjavi, ki jo je doslej podpisalo 420 avstrijskih avtorjev (med njimi tudi Janko Messner, Helga Mračnikar, Milena Merlak in Lev Detela), pa pozivajo tudi vse države, naj se uprejo takim nasilnim grožnjam in omogočijo svobodo pisateljske besede.

Weiter in Gstettner o problematiki Slovencev

Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani je izdal 21. številko revije Razprave in gradivo, ki prinaša izbor člankov zagrebškega znanstvenega srečanja „Etničnost v sodobnosti“. Srečanje je potekalo julija 1989, sodelovali pa so vidni raziskovalci te problematike z vzhoda in zapada. Vprašanja etničnosti že nekaj časa zaposlujejo zlasti raziskovalce s področja družbenih znanosti, z razvojem dogodkov v Jugoslaviji (Kosovo) ter v raznih predelih Sovjetske zveze pa dobivajo nove razsežnosti. Med številnimi članki sta v tej 21. številki Razprav in gradiva objavljena dva prispevka, ki se nanašata na koroške Slovence. Theodor Weiter piše o političnemu pomenu etničnosti, Peter Gstettner pa pod naslovom „Interkulturno polje izobraževanja očističeno“ poroča o ločevanju na ljudskih šolah na Koroškem. Oba članka sta napisana v angleščini in bosta gotovo prispevala k boljšemu spoznavanju problemov slovenske narodne skupnosti v mednarodni javnosti, zlasti pa med raziskovalci.

Slovenski vestnik dvakrat tedensko!

ÖVP Riegler.

Žrtev „velike rokade“ znotraj ÖVP sta postala nadalje ministra Tuppy in Neisser, nekaj dni prej pa se je poslovil Graf, ki se ni strinjal z načinom razprave o novem predsedniku ÖVP.

Neisserjevo ministrstvo bo poleg podkanclerja in šefa ÖVP – prevzel Josef Riegler, Tuppyja bo nasledil Erhard Busek, Wolfgang Schüssel bo zasedel mesto Grafa in Franz Fischler s Tirolske dosedanje Rieglerjevo ministrstvo za kmetijstvo.

Avtor knjige Marijan Krišelj, „himalajec“ Tomaž Jamnik predsednik „Planinskega društva Kranj“ Franc Ekar in tajnik Emil Herlec pri predstavitvi knjige „Gore v ljudeh“.

90 let planinstva v Kranju

Kavkaz, Pamir, pakistanski Hindukuš, Kilimandžaro, Makalu, Mount Everest, Andi (Peru), Mt. Look (Nova Zelandija) – to so le nekatera imena najvišjih vrhov in gora sveta, ki so jih preplezali v zadnjih treh desetletjih člani „Planinskega društva Kranj“. Tomaž Jamnik, Andrej in Marko Štremfelj, Nejc Zaplotnik (ki se je smrtno ponesrečil l. 1983 pod Manaslujem), Igor Kalan in Tomo Česen – to so le nekatera imena mednarodno priznanih alpinistov.

Letos kranjski planinci slavijo 90-letnico svojega organiziranega planinstva. Praznovali jo bodo z različnimi akcijami, med drugim z realizacijo krajinskega parka Jezersko – Okrešelj. V začetku aprila pa so na sedežu društva v Kranju predstavili

planinski zbornik „Gore v ljudeh“, ki je izčrpna kronika razvoja kranjskega planinstva od ustanovitve 19. avgusta 1899 do danes. Avtor zbornika je radijski reporter Marijan Krišelj, ki je že prej napi-

sal dve drugi knjigi in ki je tudi avtor televizijske nanižanke v 8 delih „V hribih se dela dan“. Serija, ki se bo predvidoma začela v nedeljo 30. aprila na TV Ljubljana, se bo vsako nedeljo do konca junija posvetila 258 km dolgi slovenski planinski poti.

Tudi slovenski planinci na Koroškem so s hvaležnostjo povezani s kranjskimi planinci, saj so jim od vsega začetka pomagali pri gradnji planinske kočice nad Arihovo pečjo. Franjo Klotnik, Franc Ekar in drugi kranjski planinci so pojem med našimi ljudmi.

Društvo sedaj šteje nad 3000 članov in velja za eno izmed najbolj inovativnih v Sloveniji in Jugoslaviji, med drugim je porodilo akcijo „Vsi občani hodijo v gore!“

Vinko Wieser

Privatna šola v Celovcu

Na tiskovni konferenci je direktor Mohorjeve dr. Anton Koren javnosti predstavil projekt konfesionalne privatne ljudske šole v Celovcu, ki bo imela lokacijo v stavbi na 10. Oktober Straße 25.

V prvem šolskem letu 1989/90 bodo poučevali približno v istem obsegu v nemščini in slovenščini na prvi in drugi šolski stopnji, končni razvoj šole pa bodo dosegli v šolskem letu 1991/92. Prostori ljudske šole bodo v drugem nadstropju poslopja na cesti 10. oktobra, kjer bodo na površini 650 m² zaenkrat zgradili štiri razrede z vsemi za redno delovanje ljudske šole potrebnimi prostori. Že obstoječo dvorano za telovadbo pa bodo ustrezno pregradili. Stroški za preureditve bodo znašali 6 milijonov šilingov.

Šola bo imela označbo vrste šole po zakonskih pravilih in bo od vsega začetka šola s pravico javnosti, kar pomeni, da bo imela iste pravice in dolžnosti kot vsaka javna šola. Kot voditeljica je predvidena Maria Hartman-Tischer. Mesečna šolnina bo znašala 700 šilingov, kriteriji za vpis (sreda, 3. maja od 15. do 18. ure) bodo v glavnem odgovarjali predpisom javnih šol. Pojem konfesionalnosti

pa bodo razlagali širše, kar po besedah direktorja Korena pomeni, da za vstop ne bo pogoj, da je dijak krščen oz. da so njegovi starši aktivni katoličani!

V zvezi s pritožbami Zveze slovenskih organizacij na ustavno sodišče s ciljem, da bi se ustanovila javna dvojezična ljudska šola v Celovcu, pa je dr. Koren na konkretno vprašanje „Slovenskega vestnika“ odgovoril, da bi bila Mohorjeva v primeru jasnega zagotovila s strani države oz. dežele pripravljena odstopiti od predvidenega projekta. Takšna javna dvojezična šola pa bi morala biti ustanovljena s šolskim letom 1989/90. Dr. Reginald Vospernik, odbornik Mohorjeve, pa je še dodal, da bi to moral biti „jasen pravni akt“, in to še pred začetkom faze izgradnje.

Začudenje med novinarji je izzvala argumentacija Mohorjeve, da „z ustanovitvijo te privatne šole koristimo politično odgovornim na Koroškem, ker smo jih razbremenili dolžnosti napram koroškim

Slovincem“. Na tiskovni konferenci sta dr. Koren in dr. Vospernik poudarila, da je to formulacijo treba vzeti kot ironično zbadljivko na račun oblasti in da vztrajata na stališču, da ima država oz. dežela slej ko prej dolžnost ustanoviti javno dvojezično ljudsko šolo v Celovcu.

Ivan Lukan

„Skupnost naj vključuje tudi Slovence“

Na deželnem občnem zboru socialistične mladine Koroške se je k diskusiji javil tudi predstavnik Zveze slovenske mladine Borut Schnabl. Po referatu predsednika stranke dr. Ambrozyja je dejal: „Če Ambrozy poudarja kulturno in tradicionalno skupnost na Koroškem, potem pričakujem, da ta vključuje tudi slovensko narodno skupnost.“ Nadalje je izrazil upanje, da bo Socialistična mladina tudi v bodoče podpirala strmljenje slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

KOMENTAR

dr. FRANCIJA ZWITTRA

Grozni dogodki v bolnišnici Lainz, ki trenutno določajo ton avstrijske družbenopolitične diskusije, niso izjemen pojav v takojmenovani družbi splošne blaginje, temveč njena logična posledica.

Kakšen cinizem: samo dan preden je javnost zvedela za umor 49 ali kar kakih 600 starih pacientov v Lainzu (bulvarski tisk se o številu posameznikov, ker so mu pač le številke, še ni zedinil), je Inštitut za preučevanje gospodarstva (WIFO) objavil evforične številke v zvezi s porastom avstrijskega gospodarstva; pa tudi za v bodoče so napovedi optimistične. Gospodarski strokovnjaki jih utemeljujejo z povečano produktivnostjo, potrošnjo ter konzumno-orientiranim zadržanjem Avstrijcev v prostem času.

Evforija se je že naslednji dan umaknila vesti o evtanaziji. Žrtve: stari ljudje, nezmožni produktiv-

nalogi tudi pretežka in prezahtevna.

Toda s tem hinavščine še ni konec: oskrba starostnikov ne sme biti stvar države, mora postati dolžnost družine, je zdaj slišati iz vrst (ne)odgovornih politikov in tiska. Tudi privatizacija zdravstvenega sistema. Kar zveni na prvi pogled razumljivo in človeško, postaja v drugem smislu hinavsko in lažljivo: družinska skupnost, ki je obsegala po tri ali štiri generacije pod eno streho, že zdavnaj ne obstaja več – in en sam pogled v zgodo-

KOLIKO JE VREDEN STAR ČLOVEK?

nosti, posebnega potrošništva in tudi v svojem prostem času ne živijo posebno konzumno-orientirano.

Skratka: v razčlenjevanju ekonomskega razvoja – negativna postavka.

Ne „angeli smrti“, „beštije“, „morilke v oblekah bolniških sester“ in kakorkoli jih še imenujejo, niso zločinke, ki so tako rekoč padle z neba ali prišle neposredno iz pekla. So sad zdravstvenega sistema, katerega osnovni in glavni namen je ohranjanje in rehabilitacija ljudi, za katere se pričakuje uspešna ponovna vključitev v proizvodni proces in ki nego in rehabilitacijo starih ljudi pojmuje kvečjemu za humanistični vbogajme, zlasti pa za zapravljeno energijo in denar. Ni slučaj, da je dotacija za geriantrijo (medicinska stroka za preučevanje starosti in starostnih bolezni) najskromnejša v avstrijskem zdravstvenem proračunu in to kljub dejstvu, da se starostna struktura prebivalstva v Avstriji v zadnjih letih stalno povečuje. Stari ljudje konjunktura pač ne oživljajo več – ni jih treba več rehabilitirati, ozdraviti, marveč samo še oskrbovati; za to pa zadostujejo pomožne bolniške sestre, katerim pa je zaradi pomanjkljive izobrazbe večinoma tako odgovorna

vino ali literaturo kaže, da tudi ta idealizirana „vele-družina“ nikakor ni zagotavljala človeškega ravnanja s svojimi stari družinskimi člani. Ne – tudi izgovarjanje na dolžnost družine javnosti in države ne odredi njune dolžnosti omogočiti tudi stariim so-državljanom dostojno življenje, staranje in smrt ter zdravstveno varstvo in oskrbo, kakršno jim danes omogočajo moderna ter razvita medicinska tehnika, tehnologija in znanost.

Dokler pa stari ljudje in stari bolniki ostajajo „negativna postavka“ v ekonomskem preračunavanju, tako dolgo bodo tudi izpostavljeni preobremenjenim pomožnim bolniškim sestram, med katerimi se včasih najdejo – kot pri vseh drugih poklicih – tudi labilne, deloma celo asocijalne in kriminalne osebe.

Postopek, proces ter kazni proti odgovornim v Lainzu mora vplivati na ves zdravstveni personal – od pomožnih preko diplomiranih sester tja do zdravnikov in primarijev. Še tako ostra sodba posameznim krivcem pa ne bo mogla zamegliti bolj kritičnega pogleda na sedanjo zdravstveno politiko, ki zakriči šele, ko je za večno obnemelo 49 ali celo kar 600 starih bolnikov.

Maloobmejni promet...

(nadaljevanje s 1. strani)

se te lahko obdržilo samo tedaj, če se bodo odločile za tesno sodelovanje na vseh področjih.

Še nekaj podatkov o okrajih južne Koroške in mestih Celovec in Beljak: v Celovcu je 949 trgovin s prodajno

površino 201.500 kvadratnih metrov, v Beljaku pa 561 s površino 134.000 kvadratnih metrov. Okraj Celovec-dežela: 231 trgovin, površina 22.000 kvadratnih metrov; okraj Velikovec: 293/56.700; okraj Beljak-dežela 223/22.900.

HEUTE
IMSLOVENSKI
VESTNIK

ÖVP „Gefangene der deutschnationalen Umarmung“

Die 89 % - Entscheidung der ÖVP-Funktionärskonferenz, mit der FPÖ in abschließende Verhandlungen einzutreten und aller Voraussicht nach Haider zum neuen Kärntner Landeshauptmann zu machen, kommt einer Selbstaufgabe der ÖVP als Partei gleich, heißt es in einer Presseerklärung des Zentralverbandes slowenischer Organisationen in Kärnten.

In der Aussendung des Zentralverbandes wird in diesem Zusammenhang betont, daß hiermit eine Entwicklung einen Höhepunkt erreicht hat, die mit der Übernahme minderheitenfeindlicher Positionen durch die ÖVP bereits vor Jahren eingeleitet und zuletzt in der Kärntner Schulfrage demonstriert wurde. Die ÖVP wurde durch ihre Haltung in der Schulfrage und in anderen, für die slowenische Volksgruppe existentiellen Fragen, zur Gefangenen der deutschnationalen Umarmung, die im Beschluß der Funktionärskonferenz eine weitere Bestätigung findet. Der Beschluß bedeute ferner, daß für christlich-soziale Strömungen in der ÖVP-Kärnten immer weniger Platz sei.

Angeichts der zu erwartenden Übernahme der Funktion des Kärntner Landeshauptmannes durch Haider und den damit unweigerlich verbundenen Rechtsruck sowie der Gefahr einer Radikalisierung des politischen Klimas im Lande dränge sich auch die Frage auf, ob die Entscheidung über den Landeshauptmann von Kärnten nicht an den Wähler zurückgegeben werden sollte.

Die Entscheidung der ÖVP-Funktionärskonferenz und der Beschluß der Landesparteileitung der ÖVP, diese Entscheidung nun politisch umzusetzen, könne nämlich nicht darüber hinwegtäuschen, daß sicherlich weit

mehr als die Hälfte der ÖVP-Wähler am 12. März keinesfalls für Haider als neuen Kärntner Landeshauptmann gestimmt haben, heißt es abschließend in der Presseaussendung des Zentralverbandes slowenischer Organisationen.

Zum Resultat der ÖVP-Funktionärskonferenz nahm auch der Landesgeschäftsführer der Grünen Alternative Budai, Stellung und er-

klärte, daß sich die ÖVP in ihrem politischen Erscheinungsbild kaum noch von der FPÖ unterscheidet und in Wirklichkeit schon längst Haider die Führung der ÖVP übernommen habe. Die Sozialistische Jugend Kärntens und die Junge Generation stellen in einer Presseaussendung fest, daß sich die ÖVP-Funktionäre eindeutig gegen den Wählerwillen stellten und äußerten zudem die Befürchtung, daß eine Wahl Haider zum Kärntner Landeshauptmann der internationalen Reputation Kärntens zufügen würde, deren Ausmaß noch nicht abschätzbar sei.

Einzelhandel: Über 500 Millionen Umsatz im kleinen Grenzverkehr

Im kleinen Grenzverkehr werden im Kärntner Einzelhandel jährlich rund 500 Millionen Schilling oder zwei Prozent des Gesamtumsatzes dieser Branche umgesetzt. Das ist eines der Ergebnisse

der Studie des Institutes für Handelsforschung über die Struktur des Kärntner Einzelhandels und des konsumnahen Gewerbes, die vergangenen Dienstag in Klagenfurt vorgestellt wurde.

Privatvolksschule in Klagenfurt

Die Hermagoras teilte gestern im Rahmen einer Pressekonferenz mit, daß sie mit Beginn des Schuljahres 1989/90 in Klagenfurt/Celovec eine konfessionelle Privatvolksschule eröffnen werde. Die Schule werde in erster Linie schulpflichtigen Kindern slowenischer Muttersprache aus dem Bereich Klagenfurt-Stadt angeboten. In der Landeshauptstadt gibt es keine Möglichkeit, eine zweisprachige öffentliche Schule zu besuchen.

Seitens des Zentralverbandes

des slowenischer Organisationen wurden diesbezüglich beim Verfassungsgerichtshof mehrere Beschwerden eingebracht um einen zweisprachigen Unterricht an einer der öffentlichen Volksschulen in Klagenfurt/Celovec zu erreichen und damit die Chancengleichheit für die slowenische Volksgruppe im Bereich des Schulwesens - dem Artikel 7 entsprechend sicherzustellen. Mit einer Entscheidung des Verfassungsgerichtshofes ist nach letzten Informationen um die Jahresmitte zu rechnen.

Ab heute in Eisenkappel: Radio-Kärnten-Treffpunkt des ORF - Slowenische Abteilung stark vertreten!

Das ORF-Landesstudio zieht heute für drei Tage nach Eisenkappel/Vellach. Der Radio-Kärnten-Treffpunkt Eisenkappel ist der 14. seiner Art und unterscheidet sich von seinen Vorgängern doch in wesentlichen Punkten. Nicht nur, daß bei diesem Treffpunkt die slowenische Abteilung sehr stark vertreten ist, sowohl mit Sendungen über als auch aus Eisenkappel, handelt es sich bei der Gemeinde Eisenkappel/Vellach, verglichen mit den Städten in denen die Treffpunkte bisher überwiegend stattfanden, um einen relativ kleinen aber doch in sich geschlossenen Raum. Auf diese Tatsache ist das gesamte Programm des Radio-Kärnten-Treffpunktes Eisenkappel natürlich abgestimmt.

Das Angebot ist reichhaltig und reicht von der Sendung

„Autofahrer unterwegs“ über die „Radio-Kärnten-Chance“, einen Talentwettbewerb, einen zweisprachigen Abend unter dem Motto „Dober večer, prijatelji - Guten Abend, Freunde“, der Direktübertragung eines zweisprachigen Gottesdienstes aus der Pfarrkirche St. Michael in Eisenkappel, bis zu einer Matinee mit dem Kärntner ORF-Kammerorchester im Hotel Obir.

Daß bewährte Programmpunkte wie „Radio-Kärnten-Magazin“, „Beim Redenkumman die Leit z'samm“, (eine Sprechstunde mit Landesintendant Heinz Felsbach), das „Frühstück mit Radio Kärnten“, ein großes Treffpunkt-Fest auf dem Hauptplatz und auf dem Griesplatz, das Krims-Krams Familienspielfest, „Texte

und Töne“, „Tanzmusik auf Bestellung“ und zwei „Wunschkonzerte“, (eines in deutscher und slowenischer Sprache) nicht fehlen, ist wohl selbstverständlich. Erstmals gibt es aber heute Freitag um 20 Uhr einen Ö 3 - Kärnten Treffpunkt Eisenkappel mit den Bluesbrakern, Danica Urschitz und C. H. Planton im Hotel Schloßpark. Darüberhinaus stehen der Bevölkerung von Eisenkappel/Vellach ein Informationsstand im Hotel Obir, der Informationsbus der Post auf dem Griesplatz und selbstverständlich alle ORF-Mitarbeiter zu Gesprächen und Auskünften zur Verfügung.

Im Erdgeschoß des Gemeindeamtes ist von Freitag bis Sonntag ein Sonderpostamt mit Sonderstempel eingerichtet.

„Spectrum '89“

Beljak bo letos spet prizorišče mednarodnega gledališkega festivala, ki bo potekal v času od 29. maja do 3. junija. Glavni organizator dr. Alfred Meschnigg tudi tokrat pričakuje velik odziv publike, zlasti mladine, ki je doslej vedno z navdušenjem obiskovala te prireditve. Tako tudi tokrat pričakujejo okoli desetstisoč obiskovalcev, kar je brez dvoma edinstvena številka, ki festivalu „spectrum '89“ zagotavlja tudi finančni uspeh, čeprav tudi tu ne gre povsem brez javnih subvencij.

Gledališki festival v Beljaku, ki ga prirejajo vsako drugo leto, je 9. po vrsti in bo kajpada vseboval najboljše gledališke dosežke. Predstave bodo potekale v beljaški Kongresni hiši, v tamkajšnjem kletnem gledališču, v dvorani Paracelsus, v ljudskem domu v Landskronu, v novem Tele-Uno-centru, na vrtu Park hotela in celo na ladji „Landskron“. Vsega skupaj bodo obiskovalci lahko videli 55 predstav, ki jih bodo uprizarjali gledališki ansambli iz Pariza, Gradca, Nürnberga, Berlina, Züricha, Benetk, z Dunaja in drugih mest.

Za Slomškov spomenik

V času od letošnjega septembra do septembra leta 1992 bosta slovenska kulturna javnost in cerkev z več prireditvami počastili spomin na mariborsko delovanje škofa Antona Martina Slomška, velikega narodnega prosvetitelja, pesnika in pisatelja.

Letošnjega septembra bo namreč minilo 130 let, kar je prenesel sedež lavantinske škofije iz Šentandraža na Koroškem v Maribor, zakoličil s tem našo severovzhodno mejo in nas narodnostno povezal.

130 letnica prenosa škofijskega sedeža pa hkrati pomeni tudi 130 letnico mariborskega visokega šolstva. Že mesec dni po prihodu v Maribor je Slomšek ustanovil semenišče, ki je nato delovalo vseskozi do danes.

Počastitve bomo zaključili septembra leta 1992, na dan 130 letnice Slomškove smrti.

Ena pomembnejših počastitev, ker gre za poravnavo starega dolga, je postavitev Slomškovega spomenika v Mariboru jeseni leta 1990, ki jo skupaj načrtujeta Kulturna skupnost za območje mesta Maribor in mariborski škofijski ordinariat.

Zaradi vsenarnodnega pomena, ki ga ima Slomšek v naši zgodovini, ima tudi akcija za postavitev njegovega spomenika vsenarnodni značaj. Zato se obračamo na vse Slovence, doma in na tujem, na posameznike, delovne organizacije in skupnosti s prijazno prošnjo, da bi našo skupno akcijo po svojih zmogljivostih denarno podprli.

Pošto pošiljajte na naslov: Kulturna skupnost za območje mesta Maribor, Ulica heroja Staneta 1, 62000 Maribor.

Peter Tyran, Peter Paul Wiplinger

Pisatelji naroc
doprinašajo k

V prvem poročilu o medregionalnem srečanju pisateljev na Dunaju, ki ga je pripravil avstrijski PEN-Club, smo orisali potek in uspešnost tega tridnevnega posveta, na katerem je šlo za obravnavo vprašanja svobodne besede med ideologijo in komerzom. Prisotnost podpredsednika Reneja Tavernierja in generalnega sekretarja mednarodnega PEN-Cluba Alexandra Blokha je še podkrepila pomembnost tega srečanja.

To je bila tudi priložnost, da je generalni sekretar udeležence seznanil z delom tega svetovnega pisateljskega združenja. Blokh je med drugim pozdravil iniciativo avstrijskega PEN-Cluba in pohvalil vzorno organizacijsko izvedbo srečanja. Povedal je tudi, da se mednarodni PEN v vseh 70-letih svojega delovanja prizadeva pomagati zatiranim pisateljem in da je bil pri tem zelo uspešen, saj je marsikaterega pisatelja rešil iz zaporov. Pozdravil je ustanovitev novih PEN-centrov v Sovjetski zvezi in na Kitajskem ter obnovo PEN-kluba na Poljskem. Posebno je izpostavil odlično sodelovanje s PEN-centri v Jugoslaviji, končno pa izrazil svoje zadovoljstvo nad tem, da bo avstrijski PEN-Club leta 1990 organizator in gostitelj svetovnega kon-

V četrtek se bo v Modestovem domu v Celovcu pričelo večdnevno gostovanje Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta, ki bo na povabilo Kršćanske kulturne zveze uprizorjalo monodramo Hermanna Bracha Povest služkinje Zerline; upodobila jo bo znana igralka Bogdana Bratuž. Predstava v Modestovem domu se prične ob 20. uri.

er, Andrej Kokot

Uradnih skupnosti v PEN k zblíževanju kultur

gresu PEN.

Taka srečanja, kot je naglasil prof. Sebestyén, pa služijo v prvi vrsti navezavi prijateljskih stikov med pisatelji raznih narodov in kultur. Takih priložnosti je bilo na Dunaju dovolj, zlasti na sprejemih, ki so jih zbranim pisateljem pripravili avstrijski zunanji minister Mock, ministrica za pouk, umetnost in šport Hawličkova in dunajski župan Zilk.

Na teh srečanjih – uradnih in neuradnih – sta se s stvarno informacijo o položaju pisatelja narodnih manjšin v Avstriji vključevala tudi Peter Tyran z Gradišćanske in Andrej Kokot s Koroške. Pri tem je prišlo do spoznanja, da marsikateri – tudi avstrijski – pisatelji niso dosti vedeli o položaju manjšinskih narodnih skupnosti v Avstriji in tudi niso poznali njihove književnosti, ki se čedalje bolj vključuje v sodobno avstrijsko literaturo in tako postaja njen sestavni del.

Dunajsko srečanje je znova potrdilo, da so taki kontakti potrebni, in razveseljivo je, da bo v kratkem prišlo tudi do tesnejših stikov med avstrijskimi deželnimi PEN-klubi. To so namreč sklenili na posebnem sestanku pred mednarodnim srečanjem. Tako bo avstrijski PEN-Club priredil več literar-

nih nastopov po Avstriji in v to dejavnost vključeval tudi pisce manjšinskih narodnih skupnosti, seveda pa jih bo upošteval tudi v delegacijah za mednarodna srečanja.

Na našem zgornjem posnetku so (z leve proti desni) Peter Tyran, Peter Paul Wiplinger in Andrej Kokot, na spodnjem pa Miloš Mikeln, ki je zbor informiral o trenutnem stanju pisatelja v Sloveniji z ozirom na sedanjo politično krizo. Končno pa je treba še omeniti, da je na pobudo Petra Paula Wiplingerja prišlo do širše vključitve pisateljev narodnih manjšin v Avstrijski PEN-Club ter do ustanovitve posebne sekcije manjšinskih pisateljev.

Miloš Mikeln

Občni zbor SPD „Valentin Polanšek“

Občni zbor Slovenskega prosvetnega društva „Valentin Polanšek“ na Obiskem je znova potrdil razvejano dejavnost tega društva. Na rednem občnem zboru, ki je bil preteklo soboto pri Kovaču na Obirskem, je preko štirideset članov prisluhnilo poročilom o njegovi dejavnosti v minulemu letu oz. od zadnjega občnega zbora.

Predsednik dr. Gustav Brumnik je v svojem poročilu ugotovil, da se je pevska dejavnost v društvu utrdila, saj poleg Obirskega ženskega okteta zdaj uspešno deluje tudi moški pevski zbor, ki je nastal ob strokovni pomoči prof. Janeza Boleta in ima zdaj dobrega vodjo Emanuela Polanška, tako da je veselje do petja na Obirskem poraslo. Brumnik pa je ob tej priložnosti izrazil tudi zaskrbljenost za gospodarsko situacijo v občini, ki zaradi dogodkov okrog tovarne Obir vznemirja in ne dopušča optimističnega pogleda v bodočnost.

Tajnica Marta Polanšek je poročala o prireditvah in kulturnih akcijah, pri katerih sta v glavnem sodelovala društvena

zbora. Naštela je prireditve kot so materinska proslava, kolesarski izlet, pohod na Obir; široko odmevnost pa je spet imelo srečanje pisateljev, katerega soprireditelj je tudi SPD „Valentin Polanšek“. Tako je društvo pripravilo nad trideset prireditev in akcij, kar je gotovo spodbuden podatek.

V diskusiji so člani predlagali, da bi bilo prav, če bi dejavnost društva razširili še na igralsko, da bi organizirali plesni tečaj in tudi prireditve narodnozabavnega značaja, kar bo ob dejstvu, da bodo dvorano pri Kovaču povečali, vsekakor izvedljivo.

Te predloge je v svoj delovni načrt sprejel novi (potrjeni) društveni odbor na čelu s predsednikom dr. Brumnikom in tajnico Polanškovo, kar zbuja upanje, da ga bodo na Obirskem tudi uresničili.

S strani Slovenske prosvetne zveze se je občnega zbora udeležil tajnik dr. Janko Malle, ki je izrazil svoje zadovoljstvo nad uspešnim delom in društvu „Valentin Polanšek“ zagotovil vso podporo naše osrednje kulturne organizacije.

Pestra dejavnost naših upokojencev

ŠMIHEL. – Pred enim letom, 16. aprila 1988, je bilo ustanovljeno slovensko društvo upokojencev v Pliberku. Zaradi članstva slovenskih upokojencev v drugih društvih nekateri niso bili prepričani, da bo slovensko društvo lahko zaživel. Da pa je obstajala dejanska potreba po tovrstni organizaciji, najbolje kaže podatek, da se je v teku enega leta v društvo vključilo nad 160 članov.

Delovanje v prvem letu je bilo predvsem družabnega značaja, slovenski upokojenci pa so organizirali tudi nekaj izletov, med drugim v koncentracijsko taborišče Mauthausen. V prvem letu so se povezali tudi z nekaterimi društvi upokojencev v Sloveniji.

Da je dejanska potreba po slovenskem društvu upokojencev, ne potrjuje le visoko število članov, temveč njihovo aktivno sodelovanje v društvu. Tako je bil ob prvi obletnici v soboto zvečer v farni dvorani v Šmihelu družabni večer. Poleg MePZ „Gorotan“ in godbe na pihala Šmihel ga je oblikovala igralska skupina – na pomoč sta priskočila dva mlajša – sku-

paj pa so uprizorili veseloigro „Kje je meja?“. S kulturnim sporedom pa družabnosti ni bilo konec, saj so organizatorji poskrbeli za jedajo in pijačo, tako da je bilo poskrbljeno za prijetno razpoloženje.

Družabni večer Šmihelu so s svojim obiskom počastili tudi zastopniki nekaterih društev upokojencev iz Slovenije.

Dnevnik Anne Frank v gledališču

CELOVEC. – Celovško mestno gledališče je za mladinski teden (Jugendwoche '89) meseca maja poskrbelo za hvalevredno ponudbo.

V času od 19. do 26. maja bodo uprizorili gledališko predstavo o usodi mlade nizozemske Židinke Anne Frank, ki je s svojim dnevnikom svetu zapustila pretresljivo dokumentacijo o usodi zatiranih ljudi in taboriščnikov med drugo svetovno vojno. Igrajo igralci mestnega gledališča, igro je režiral Herbert Fuschl.

V okviru mladinskega tedna pa od 17. aprila dalje deluje tudi gledališka delav-

Vladni svetnik

GLOBASNICA. – Globaški župan Albert Sadjak (slika) je bil v torek imenovan za vladnega svetnika. Ta častni naziv so mu podelili v priznanje za njegove zasluge v javnih funkcijah in deželni upravi. Županu Sadjaku k imenovanju iskreno čestitamo.

nica (workshop) „Alles hat Grenzen“ v celovski Kolpingovi hiši.

Leopold Wagner: „Ne bom kandidiral“

CELOVEC. – Prejšnji koroški deželni glavar Leopold Wagner je zdaj sporočil, da le ne bo kandidiral za predsednika koroške organizacije Rdečega križa. Izjavil je, da si je želel širšo razpravo o možnih kandidatih, česar pa sedanje predsedstvo ni storilo. Wagner v svoji izjavi meni, da je Rdeči križ tako preprečil razpravo o novem predsedniku med svojim članstvom.

Teden čistoče

CELOVEC. – V okviru akcije „dežela Koroška varuje naravo“ bodo letos po raznih občinah v času med 22. in 30. aprilom izvedli posebne akcije. Cilj je vzgoja občanov k čistoči, k skrbnejšemu in bolj premišljenemu odnosu do narave in njenih lepot. Občane bodo o akcijah še posebej obvestili.

Koalicija zavrnila „dopust“ župana

CELOVEC. – Kot smo že poročali, se bo z zadevo celovškega župana Guggenbergerja (VP), kateremu v več primerih očitajo zlorabo svoje funkcije, v doglednem času ukvarjalo sodišče. Na zadnji občinski seji je zato frakcija SPÖ vložila nujnostni predlog, po katerem župan v

času zaključnih preiskav in procesa ne bi opravljal svoje funkcije. Socialisti so to zahtevo utemeljili s tem, da bi ta proces motil komunalno-politično delovanje v Celovcu. Toda koalicija VP-FP je sklepanje o tem predlogu zavrnila, nakar so odborniki SPÖ zapustili sejo mestnega sveta.

Uspešen koncert Društva godba na pihala Šmihel

V soboto, 8. 4. je Društvo godba na pihala Šmihel v dvorani gostilne Schwarzl v Pliberku priredilo svoj prvi pomladni koncert. Obširen spored so sooblikovali godba na pihala Prevalje pod vodstvom Hilde Logar-Petrič. Goste in vse ljubitelje pihalne glasbe, ki so v kar lepem številu prišli poslušat izvajanja sodelujočih, je pozdravil predsednik društva Mihael Vavti, skozi spored pa je vodila gospa Anita Hudl.

Presenetile so izbrane, ritmično izvrstno zaigrane moderne skladbe šmihelske godbe na pihala (slika zgoraj), pri katerih posebej izstopajo posamezni instrumenti. Posebno nas je presenetil hobnar Martin Kušej, pa tudi Jože in Mario Vavti sta s svojim solom pri Bass-polki navdušila občinstvo. Sploh so vsi dovršeno zaigrali. Za vsem pa je čutili spretno roko in tankočutje njihovega učitelja Hanesa Košutnika.

Tudi ansambel flavt je navdušil občinstvo z zelo ubranimi melodijami. Vidi se, da njihova učiteljica posveča največjo skrb kvaliteti, kar zlasti pri mlajših ansamblih ne pride povsod do izraza.

Da je bil nastop prevaljskih godbenikov višek tega lepega večera, ni treba posebej omenjati. Za tako močno godbo (30 muzikantov) je Schwarzlova dvorana skoraj premajhna.

Datum	Kraj	PRIREDTIV	Prireditelj
Nedelja 21. 4. 19.00	Gostilna Weidinger, Danhausergasse 3, Dunaj, 4. okraj	PREDAVANJE UNIV. PROF. DR. ERIKA PRUNČA Vodja Inštituta za izobraževanje prevajalcev in tolmačev ter avtor obsežne študije o jeziku in delu Urbana Jamnika predava o perspektivah svoje stroke.	Dunajski krožek
Sobota 22. 4. 20.00	Kulturni dom, Radiše	„SENCE“ – drama po motivih Bevkove igre „Kaj“ Gostuje: Igralska skupina SPD Dobrač z Brnce	SPD Radiše
Nedelja 23. 4. 14.30	Ijudska šola, Kotmara vas	SREČANJE MLADINSKI ZBOROV „...in prislunni domači besedi naši“ Nastopajo: otroški in mladinski zbori iz Šentilja, Šentpetra, Bajdiš, Kotmari vasi, Šentjakoba, Celovca, Sveč in Godba na pihala iz Šmihela.	SPD Gorjanci in KKZ
Nedelja 23. 4. 14.30	Kulturni dom, Dobriča vas	OPALO IMA VSAK RAD (John Patrick) Nastopa: igralska skupina KPD iz Šmihela	Slovensko prosvetno društvo Srce
Nedelja 23. 4. 14.30	pri Foltu, Slovenji Plajberk	O GORSKEM IN ŽIVALSKEM SVETU V KARAVANKAH Predavanje s filmom in diapozitivi Predava: član Planinskega društva Jesenice Kreuzer.	SPD Vrtača
Nedelja 23. 4. 14.00	v Glasbenici	DELAVNICE „Slovenščina, moj jezik“ Spoznavanje slovenskega jezika na igriv način v skupini: z glasbo (Janez Gregorič, Pepelj Krop), z odsko dejavnostjo, s skeči (Franci Končan) in z novinarstvom (Miha Vrbinč in Hanzi Tomažič).	Katoliška mladina, inic. skupina in SKD v Glasbenici
Ponedeljek, 24. 4. ob 20.00 pri Miklavžu v Bilčovsu GOSPODARSKI RAZGOVOR Slovenska gospodarska zveza vabi vse, ki imajo opravka s koroškim gospodarstvom.			
Torek 25. 4. 19.30	Mladinski dom, Mikschallee 4, Celovec	„O JUGOSLOVANSKIH ODPRAVAH NA NAJVIŠJE GORE SVETA“ Predavata: Miha Lamprecht in publicist in alpinist Tadej Slabe	Slovenski vestnik, Slovensko planinsko društvo in Mladinski dom
Sreda 26. 4. 19.00	mestna hiša, Borovlje	KONCERT VSEH ODDELKOV GLASBENE ŠOLE	SPD Borovlje in glasbena šola
Sreda 26. 4. 19.30	hiša Severin, Viktringer Ring 34, Celovec	40 LET KATOLIŠKEGA GLASA – 30 LET ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE Predava: dr. Kazimir Humar iz Gorice	Referat za izobraževanje pri Kat. delovnem odboru
Sreda 26. 4. Univerza, in četrtak 26. 4. 20.00	Celovec	„GEORGE“ (Derek Hickman) in „AFTER „MAGRITTE“ (Tom Stoppard) Dve komediji sodobnih angleških avtorjev v originalnem jeziku. Igrajo: Gledališka skupina INEPT anglističnega inštituta univerze v Celovcu.	Unikum in gledališka skupina INEPT
Petek 28. 4. 16.00	kulturni dom Kasselj, Škocijan	PESMI LENČKE KUPPER Nastopa: otroški in mladinski zbor glasbene šole Trebnje (vodi: Tatjana Mihelčič, klavirska spremljava: Damjana Zupan) in RDEČA KAPICA (Jakob in Wilhelm Grimm) Nastopa: Stalno slovensko gledališče Trst, Prireditelji: Otroški zbor iz Škocijana, otroški zbor SPD „Srce“ iz Dobrič vasi, mlajši mladinski zbor SPD „Danica“ iz Šentprimoža, otroški zbor iz Šentilja, mladinski zbor iz Železne Kaple, Mlada Podjuna-Pliberk, otroški zbor KPD v Šmihelu, otroški zbor iz Žvabeka, pevsko instrumentalna skupina iz Žvabeka in Krščanska kulturna zveza.	
Sobota 29. 4. 20.00	Kulturni dom Danica, Šentprimož	SAMOMORILEC (Premiera komedije) Nastopa: igralska skupina SPD Danica, Ponovitev igre: v nedeljo, 30. aprila, 20.00.	SPD Danica
Sobota 29. 4. 20.30	pri Florianu, Vogrčje	NOVI FOSILI Pop-skupina iz Jugoslavije, ki je leta 1988 zasedla 4. mesto na „Eurovisions-Song-Contestu“ – prvič na Koroškem	Plibrški časopis
Nedelja 30. 4. 19.00	Kulturni dom, Šentjakob	MAJJAZZ Nastopajo: PRIMAVOLTA (Primus Sitter, kit.; Gerald Riess, bas; Michael Erian, saks; Peter Mang, drums). A „BEZZLWAS...“ in AFRODANCE (Sigrid Brandstätter pleše že 15 let, med drugim Afro- in Jazzdance; spremlja Hans Walluschnig, percussion, Ledince).	Slovensko prosvetno društvo Rož

Novi fosili

v soboto,
29. 4.,
ob 20.30
pri Florianu
v Vogrčah

Deset vstopnic za prvih 10, ki nas pokličejo

Celovško podjetje **HAGO** Ges. m.b.H./Trgovska družba z o.j. je dala na voljo 10 vstopnic za koncert ansambla „Novi fosili“ (v soboto, 29. 4. 1989 v Vogrčah), ki jih bodo prejeli tisti, ki bodo prvi poklicali uredništvo Slovenskega vestnika na številko (0 463) 51 43 00 – 31. Ne zamudite izredne priložnosti!

Skupina „Novi fosili“ je bila ustanovljena leta 1969 v Zagrebu kot spremljajoči orkester za znane jugoslovanske popevkarje. Kasneje se je osamosvojila in posnela že 15 malih in 6 velikih gramofonskih plošč.

Skupno jih je prodala že nad 9 milijonov. Nastopala je že na vseh kontinentih, uspešna pa je bila tudi na „Eurovision Song Contestu“ leta 1987. Člani ansambla so:

Sonja Doležal, Rajko Dujmić, Vladimir Kočiš, Marinko Colnago in Nenad Šarić.

Rešitev križanke iz „SV“ 14. aprila '89

D	O	R	S	P	T	S	P	U	S	T
O	P	A	N	K	A	R	G	O	S	L
M	O	T	O	R	K	A	Š	T	O	R
S	E	V	E	R	N	A	S	T	E	N
L	U	Č	K	O	Č	O	R	A	C	I
I	M	E	A	G	A	F	R	A	Č	A

RAZSTAVE

Celovec

Kulturna taberna Pri Joklnu (od 21. 4.) – Dare Birska (Ljubljana), lesorezi, kolagrafijske.

Galerie 61 (od 26. 4. do 17. 5.) – Miroslav Šutej (Zagreb), ciklus „Aura“, otvoritev v sredo, 26. 4., ob 18.30.

Künstlerhaus Celovec (od 22. 4. do 13. 5.) – Robert F Hammerstiel, fotografije.

Tinje

Galerija Tinje (od 28. 4. do 2. 6.) – Tinca Stegovec, akademska slikarka, slike. Otvoritev 28. 4. ob 19.30.

Wolfsberg

Die Galerie am Rossmarkt (do 28. 4.) – Rudi Benetik, nove slike velikega in malega formata in skulpture.

Ljubljana

Slovenski etnografski muzej, Trg herojev 1 razstava **Kmečke hiše v Selah na Koroškem** (do 15. 6.)

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. **Uredništvo in uprava:** 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telefax (0 463) 51 43 00-71, teleks 42 20 86 ZSO. **Glavni urednik:** Ivan P. Lukan; **urednika:** Andrej Kokot, Andrej Mohar. **Tisk:** Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Celovec. **Zastopstvo za Jugoslavijo:** ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. **Letna naročnina:** 370 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 70.000 dinarjev.

Oglaš: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 5.000.000 dinarjev.

Ivan Dolenc Za dolar človečnosti

„Tega dela pa še živina ne bi prenesla. Prava parna kopel. Same ženske so notri. Lastnik pa je Kitajec. Svoje srajce nosim k njemu.“ Za pralnico je zavlil v delikatesno trgovino. „Nekaj bomo pojedli pri meni. Stanujem samo nekaj hiš naprej po tej ulici.“

Kupil je velik narezek šunke in klobas, nekaj grozja, kruh. Trgovinica je bila polna evropskih jedi.

Živel je v pritličju prostorne hiše v kolonialnem slogu. Imel je svojo samsko sobo in

nama povedal, da sta v hiši še neki Nemec in njegova zaročenka. Hišna lastnica pa da je spet Ukrajinka.

Na stenah so bile povsod nabožne slike. Čez križec, ki je visel nad posteljo, je bil obešen ročno izdelan črn paternošter.

Posedli smo naokrog, si jemali iz zvitka in jedli.

Na postelji je ležal razgrnjen „Winnipeg Free Press“. * Odprt je bil na straneh z malimi oglasi.

* Winipeški svobodni list

„Navsezgodaj sem pogledal v svoj dnevnik“, je pojasnil. „Službenih ponudb je za dve polni strani, toda zvečine samo za trgovske potnike, ki bi delali za komisijo. Vse drugo pa je tako daleč, da bi več porabil za vožnjo, kot pa je stvar sploh vredna. Sicer tem oglasom tako ne verjamem več. Podjetniki oglašujejo z njimi svoje firme, službenih mest pa nikoli ni, če jih pokličeš. Čista prevara, posebej še pozimi.“

Od nekod je na dan privlekel še en list, mnogo manjši.

„Poglejta, imam tudi naš 'Hrvatski zvon', ki izhaja v Winnipegu. Za politiko se ne zanimam več. Berem pa kot rodoljub stare povesti, ki jih prej nisem bral. Poskušam pač nadomestiti, kar sem v mlajših letih zamudil.“

Na knjižni polici je imel poleg angleških knjig tudi nekaj hrvatskih koledarjev iz Amerike.

Oteščali smo se in se spočili. Ura je bila že tri popoldne.

„Čas bo, da se vrnemo na svoj naslov“, je pripomnila Francka.

„Delo bosta dobila tako samo jutraj, kadar ga bosta dobila“, je pripomnil najin gostitelj. „Praznoveren sem. Verjamem Indijancem.“

Vstali smo kot na ukaz.

„Odvedel vaju bom do avtobusa, da se privadita na mestno linijo. Samo vprašajta za Immigration, avtobus vozi tam mimo.“

Zavili smo se v plašče.

„Telefoniral bom Slovenca. Zvečer pridem z njim ali pa sam, kakor bo.“

Zahvalila sva se mu za prijaznost. Kot dva šolarčka naju je vodil do avtobusne postaje in tam z nama vred počakal na avtobus. Odšel je šele, ko sva se midva že odpeljala.

V moji spalnici je bil pravi pravcati preplah. Tudi drugi so se že vrnili s svojega pohoda po mestu in so si zdaj glasno pripovedovali. Govorili pa so vsi vprek. Po dva ali trije so stali skupaj v gručah, nekateri so sedeli na posteljah.

„Pomisli“, je pripovedoval Nemec, ki je spal nad menoj. „Ob desetih dobim službo v mehanični delavnici na Huronu, ki ni daleč od tod. Šef mi nekaj pripoveduje o zelo zamotani napaki v transmisiiji. Seveda vem vse to na pamet. Obljubil mi je dva dolarja na uro in rekel, da sem sprejet. Pokaže mi avto. Ob enih sem gotov z njim. Teče kot ura. Brzine se premikajo, kot da bi jih namakal v olju. Šef me potreplja po rami. Pravi, da sem mojster.“

(dalje prihodnjič)

	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV LJUBLJANA	V TEM TEDNU NA TELEVIZIJI
PE 21.4.	10.30 Dan, ko se je vnela zemlja; 14.00 Roar; 15.30 Spored za otroke; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Mac Gyver; 19.17 Znanje danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Primer za dva; 21.20 Ljubček Kreuzberg; 22.05 Pogledi s strani; 22.15 Trailer; 22.45 Vrnitev k planetu opic; 0.15 Aktualno; 0.20 Čikago 1930; 1.05 Poročila.	15.10 Dediščina Guldenburgov; 15.55 Šport; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Lokalni tv-spored; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Diagonoza; 21.00 C. Chaplin: Vele- in trgovina na drobno; 21.20 Zadeva Haiti; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Šport; 22.50 Umetnostni komadi; 1.35 Poročila.	11.00 Alpe-Jadran; 11.30 J. A. Lacour: Kajnov nasmeji; 16.30 Dnevnik; 18.10 Spored za otroke: M. Matičetov: Zverinice iz Režije; Mravlje in muren; Safari; 19.00 Risanka; 19.14 Naše akcije; 19.30 Dnevnik; 20.05 Podvodna odkritja: bojne ladje; 21.00 Detektivka iz Miami; 21.50 Dnevnik; 22.00 Moški z Mallorce; 23.45 Videostrani.	 Zaplet politike v kriminal Petek, 21. 4. 1989, TV LJ1, 22.00 – Švedski pisatelj in filmski režiser Bo Widerberg je prepričan, da se je politika vpletla v vsa področja življenja in da je povezana tudi s kriminalom. To prikazuje tudi v filmu Moški z Mallorce. Švedski kritiki pa mu očitajo, da se v svojih filmih preveč spogleduje s politično kritičnostjo – očitajo mu angažiranost. Bo Widerberg je s filmom Moški z Mallorce posnel zanimivo kriminalko, v kateri je spretno povezal kriminalistični zaplet s politiko. Gre za kriminalko, za katero je značilna prava mera notranje napetosti in dinamičnega dogajanja. Detektiva, ki sicer skrbita za moralo, prva prispeta na kraj spretno izvedenega poštnega roba, med preiskavo se s pričami prično dogajati čudne reči...
SO 22.4.	11.00 Vrnitev k planetu opic; 14.15 Andreas Schlüter, zgodovinski film; 16.00 Spored za otroke; 18.00 Mi-specialno; 18.30 Nogomet; 19.00 2x7 – sedem dni sporeda na 2 kanalih; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Nos spredaj; 22.05 V petek je Rabbi dolgo spal; 23.50 Aktualno; 23.55 Krik ponižanih; 1.40 Poročila; 1.45 Ekslibris.	15.15 Pesmi za Song Contest 1989; 16.00 Moja ljuba viža; 17.00 Draga družina; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Alpe-Jadran-magazin; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Ptice; 22.10 Zlata vrtnica Montreuxa; 22.50 Šport; 0.30 Aktualno; 0.35 Ekslibris.	8.10 Otroška matineja: Radovedni taček; ogenj; Lonček kuhaj: rižota s školjkami; Periskop; gasilci; Sozvezdije Bele murve; 10.05 Slovenski ljudski plesi; 10.25 Naša pesem; 15.05 General; 16.45 Nana, mala opica; 18.25 Naš edini svet; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.20 Zrebanje; 20.30 J. Michael: Prevara; 22.25 Dnevnik; 22.35 Prepovedano.	
NE 23.4.	9.00 Poročila; 9.50 Univerzum; 10.35 Tedenski pregled; 11.00 Ura tiska; 14.00 Zali Hubert; 16.00 Spored za otroke; 17.00 X-razsežno; 18.30 Oh bog, gospod župnik (v 13 nadaljevanjih); 19.15 Zrebanje lota; 19.30 Čas v sliki; 19.48 Šport; 20.15 Divja gos; 12.55 Cavalleria Rusticana, opera; 23.10 Črte življenja; 0.50 Poročila.	9.00 Poročila; Tedenski kulturni pregled; 11.00 ORF-stereo-koncert; 13.00 Dober dan, Koroška; 14.20 Športno popoldne; 15.15 Klub seniorjev; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Avstrija danes; Primer za ljudskega pravobranilca; 20.15 Bombe na Washington; 22.40 Kar sem vedno hotel vedeti o seksu; 0.05 Šport; Aktualno; 0.15 Kung Fu.	9.25 Otroška matineja: Živ-žav; Safari; 10.40 J. Michael: Prevara; 11.30 Videomeh; 12.00 Ljudje in zemlja; 12.30 Videostrani; 12.40 Mladi Chaplin; 13.40 Kakor strup; 14.55 Primorska poje; 16.30 Dnevnik; 16.45 Ne joči Charlotte; 18.52 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.59 Zrcalo tedna; 20.20 Igrana serija; 21.25 Zdravo; 23.15 Videostrani.	
PO 24.4.	10.30 Zali Hubert; 14.00 Očarljiva Jeannie; 14.30 Onedin-linija; 15.20 Homo Tehnologicus; 15.30 Spored za otroke; 17.30 Lindenstraße; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Oh bog, gospod župnik; 19.17 Znanje danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Demsey in Makepace; 22.00 Pogledi s strani; 22.10 Črte življenja; 23.40 Kung Fu.	15.50 Tedaj; 15.55 SP v hokeju na ledu; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Lokalni tv-spored; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Gozdarska kočica Falkenau; 21.15 Šiling, gospodarski magazin; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Šport; SP v hokeju na ledu; 0.00 Poročila.	11.25 Zakaj ste me obsodili na življenje; 16.15 Videostrani; 16.45 Mozaik; 18.20 Spored za otroke: Radovedni taček: hrana; Sozvezdije Bele murve; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 S. Vuga-A-Stojan: Maistrova najdaljša noč; 21.40 Osmi dan; 22.20 Dnevnik; 22.45 Antologija slovenske violinske glasbe; 23.45 Videostrani.	
TO 25.4.	10.30 Andreas Schlüter; 14.00 Očarljiva Jeannie; 14.30 Onedin-linija; 15.20 Homo Tehnologikus; 15.30 Spored za otroke; 18.00 Mi; 18.30 Oh bog, gospod župnik; 19.17 Znanje danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Univerzum; 21.07 Dallas; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Boginja; 23.40 Kung Fu; 0.30 Aktualno.	16.55 Tedaj; 17.30 Orientacija; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Lokalni tv-spored; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Kviz 21; 21.07 Zunanjepolitični report; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Šport; 22.35 Klub 2; Poročila.	10.10 Mednarodno del. gibanje; Dvojno življenje žuželk; Pamet je boljše kot žamet; Angleščina; 16.30 Dnevnik; 18.00 Spored za otroke: M. Čanak: Čirule čarule – čarobna vrhica; Ekslibris; 19.05 Risanka; 19.20 Dobro je vedeti; 20.05 B. Taylor Bradford: Naslednica; 21.00 Mednarodna obzorja; 21.50 Dnevnik; 22.00 Glasbena oddaja.	
SR 26.4.	10.30 Divja raca; 14.00 Očarljiva Jeannie; 14.30 Onedin-linija; 15.30 Spored za otroke; 18.00 Mi; 18.30 Oh bog, gospod župnik; 19.17 Znanje danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Sposojeni dedek; 21.10 Pogledi s strani; 21.15 Going In Style; 22.50 Salomon in kralji Sabe; 0.45 Poročila.	16.55 Tedaj; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Lokalni tv-spored; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 To ni moje življenje; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Šport; 23.30 Disputations; 0.30 Aktualno.	10.00 Videostrani; 10.10 Zeleno, ki te ljubim; Osmi dan; 16.15 Videostrani; 16.45 Mozaik; 18.20 Spored za otroke: J. Ribičič: Nana, mala opica; P. Golja: Jurček; 19.05 Risanka; 19.20 Dobro je vedeti; 19.30 Dnevnik; 19.55 Vreme; 20.05 Rdeča žitna polja, kitajski film; 21.35 La Rosetta; 21.55 Dnevnik; 22.05 Svet poroča; 23.05 Videostrani.	
ČE 27.4.	10.30 Boginja; 14.00 Očarljiva Jeannie; 14.30 Onedin-linija; 15.30 Spored za otroke; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Oh bog, gospod župnik; 19.17 Znanje danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Sapperlot – zabavnoglasbena oddaja; 22.05 Pogledi s strani; 22.10 Halo, Hotel Sacher...; 23.10 Šport; 0.15 Poročila.	15.50 Tedaj; 15.55 SP v hokeju na ledu; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Lokalni tv-spored; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Spektrum; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Kavarna Central; Film po želji; Poročila.	10.10 Bolnica Franja; 10.30 Denijevo jajce; 11.00 Imel sem ptičico; 11.35 9.B, kan. mlad. film; 16.45 Akcija, slov. film; 18.05 Spored za otroke: Vprašanja iz tv-klobuka; 19.05 Risanka; 19.20 Dobro je vedeti; 19.30 Dnevnik; 20.05 Recital Irene Grafenauer; 21.15 J. A. Lacour: Kajnov nasmeji; 22.10 Slovenska pesem v zamejstvu; Videostrani.	

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Petek, 21. 4.
Dediščina in dediči
Valentina Polanška

Sobota, 22. 4.
Dvojezična maša iz
Železne Kaple

Nedelja, 23. 4.
V živo iz
Železne Kaple: Od
pesmi do pesmi –
od srca do srca

Ponedeljek, 24. 4.
Narodopisni
oddelek KKZ –
Predstavitve
posameznih
projektov

Torek, 25. 4.
Halo, prijatelj!

Sreda, 26. 4.
Glasbena oddaja v
novi obleki. Naši
poslušalci
predstavljajo naj-
ljubše melodije:
Hanzi Urschitz
Večerna 21–22
Najstarejša sloven-
ska kulturna usta-
nova „Slovenska
matica“ – 125 let
(Ivan Virnik)

Četrtek, 27. 4.
Rož–Podjuna–Zilja

„125 let Slovenske matice“

Večerna oddaja

26. 4. 1989 (21.00–22.00):

Pred stopetindvajsetimi leti, ko je Josip Jurčič kot sedmošolec zasnoval svojo znamenito zgodovinsko povest „Jurij Kozjak, slovenski janičar“, ki je izšla v visoki nakladi pri celovski Mohorjevi družbi, je bila v Ljubljani ustanovljena Slovenska matica, najstarejša slovenska književna, kulturno in znanstveno društvo. Njeno ustanovitev je literarni zgodovinar dr. Ivan Prijatelj označil kot najvažnejši dogodek v slovenskem literarno-društvenem življenju šestdesetih let preteklega stoletja. Do danes ima Slovenska matica pomembno in nadvse važno funkcijo v duhovnem življenju vseh Slovencev.

Ustanovitve in zgodovinskega razvoja Slovenske matice se bo v spominskem zapisu spomnil naš sodelavec iz Kranja, Ivan Virnik.

Viva Villa

Nedelja, 22. 4. 1989,
TV A; 23.55 – Mehika
med leti 1910 in 1923:
Panco Villa kot otrok
doživi, kako oblastniki
bičajo njegovega očeta,
revnega kmeta. Nekaj
let kasneje se vrne v
gore, kjer se začne boje-
vati proti njim.

Kakor strup

Nedelja, 23. 4. 1989,
TV LJ1, 13.40 – Film
Kakor strup je značilen
za sodobno češko kine-
matografijo. Gre za sim-
bolično delo o inženirju
poznih srednjih let, ki se
zaljubi v dosti mlajšo, a
že poročeno žensko. Pa
tudi sam je poročen.

Znameniti Maistrovi borci

Ponedeljek, 24. 4. 1989, TV LJ1, 20.05 – 70 let je minilo od znamenitih Maistrovih borcev za severno mejo. Novembra 1918 se je odločila usoda severne slovenske Štajerske in Maribora. Takrat je bila začrtana še danes veljavna severna meja.

Umetniški spored TV Ljubljana predstavlja pred kratkim posnetko televizijsko dramo Maistrova najdaljša mariborska noč.

Dogajanje se prične 1. novembra 1918, ko je Maister stopil pred nemške štabne častnike v Mariboru in razglasil Maribor s Štajersko za jugoslovansko posest.

Boj za smrt

Sreda, 26. 4. 1989,
TV A2, 20.15 – Film
Zakaj ste me obsodili na
življenje obravnava iz-
jemno problemsko vse-
bino. 30-letni kipar Kan
Harrison po prometni
nesreči ohromi. Bori se
za pravico do smrti.

Akcija

Četrtek, 27. 4. 1989,
TV LJ1, 16.45 – Sloven-
ski film Akcija je naletel
na deljena mnenja.
Nekateri so ga zavrnil, drugi
so iskali v njem
filmske novitete. Z leti
pa je doživel veliko
prevrednotenje.

od
vse povsod

Plesoče rože

Iznajdljiva japonska industrija igrač si ne zagotavlja prihodnost le na račun otrok, temveč zna prislusniti tudi skrivnim nagnjenjem odraslih. Zna izkoristiti navdušenje odraslih Japoncev nad drobnimi umetnostmi in jim ustreči. Tako je na trg poslala elektronske cvetlice, ki se na glasove in glasbo odzivajo s praviimi „plesnimi“ gibi. Glas zaznavajo vgrajeni senzorji, baterije pa so skrite v cvetličnem lončku.

Nova atrakcija

Ljubljanski živalski vrt je bogatejši za deset kač: kobre so pripeljali iz Egipta.

Tak spodrsrljaj

Dirigent vzhodnoberlinskih simfonikov Claus Peter Flor je na enem izmed simfoničnih večerov svojega orkestra v Gradcu besno zapustil oder. Sredi prvega stavka Brucknerjeve sedme simfonije se je namreč iz zvočnikov začela razlegati disko glasba. Kriv je bil tehnik, ki je očitno zamenjal gumbce.

Mučeni...

Po uradnih ugotovitvah sta na Kitajskem mučenje in izsiljevanje zelo razširjeni metodi, s katerimi policija izsiljuje priznanje osumljenih. Vrhovni državni tožilec Liu Fuzhi je pred ljudskim kongresom povedal, da so lani do smrti mučili ali s pretepanjem pohabili 227 ljudi. Nemalo je menda tudi nezakonitih aretacij in lažnih obtožb. Okrog 4700 policistov naj bi na tak način kršilo človekove pravice aretiranih in zaprtih. Kitajsko državno tožilstvo je leta 1988 obravnavalo 40.450 primerov, pri katerih so funkcionarji in policisti zlorabili uradna pooblastila in kršili človekove pravice.

Jamarski dosežek

Slovenska jamarska odprava se je pred kratkim vrnila iz Skalarjevega brezna na Kaninu z novim jugoslovanskim jamarskim rekordom: štirje raziskovalci so prodrli do globine 911 metrov, kjer so jim zaustavili pot velikanski zagosteni skalnati bloki, ki jih bo treba minirati. „Sodeč po dosedanjih izkušnjah v tej jami bi se potem lahko odprla nova brezna, po katerih bomo skoraj zanesljivo dosegli magično globino 1000 metrov“, je dejal Samo Morel s postojnskega Inštituta za raziskovanje krava, ki je skupaj z dese-

timi kolegi sodeloval pri tej jamarski akciji. Na kratko: skoraj do globine 896 metrov so brezno že opremili z vrvmi, med akcijo prodiranja pa so člani jamarske ekspedicije bivakirali v globini 680 metrov. Zdaj preučujejo možnosti, kako bi lahko prodrli še globlje, in tako zabeležili največji jamarski dosežek doslej.

Mlad obisk v uredništvu

Veliko je bilo zanimanje učencev in učenk boroveljske glavne šole, ki so ta teden obiskali uredništvo Slovenskega vestnika in tiskarno Dravo, da bi si ogledali, kako nastaja pravcati časopis. V šoli se prav v tem času učijo teoretično, kako pa nastaja v praksi, pa smo jim razložili uredniki Slovenskega vestnika (na sliki glavni urednik Ivan Lukan z delom mladih obiskovalcev) ter uslužbenci Drave. Zanimanje učencev, ki sta jih spremljala učiteljica Tatjana Pavčič in učitelj Janko Woschitz, pa je bilo tako veliko, da so še ob osvežujoči pijači hoteli zvedeti zadnje – tudi uredniške – skrivnosti. Upamo, da smo jim potešili njihovo radovednost. Če pa bi bilo še kako odprto vprašanje, pa se učenci seveda lahko spet zglasijo pri nas!

Nova diskoteka

Emona Kmetijski kombinat Ptuj je z dvema zasebnima sovlagateljema pred kratkim odprl novo diskoteko SUPER LI v centru mesta Ptuj. Diskoteka ima 153 sedežev, sicer pa lahko sprejme 1200 obiskovalcev. V svojo ponudbo so poleg raznih hladnih in toplih napitkov, koktajlov, vrhunskih vin in raznih brezalkoholnih pijač, vključili še hladne in tople prigrizke. Diskoteka SUPER LI je odprta ob četrtek, petkih in sobotah od 20. do 24. ure, ob nedeljah (matineja) pa od 10. do 22. ure; video bar pa vsak dan od 8. do 23. ure.

SLOVENSKI VESTNIK – ŠPORT

Šah: Polna koncentracija za pokal

Prvenstvena sezona 1988/89 šahistov obeh ekip Slovenske športne zveze ter moštva SSK „Obir“ se je preteklo soboto in nedeljo končala z zmagama SŠZ/Cartrans I (5:3 proti drugouvrščenemu na lestvici FSD/KDR) in Obirčanov (4,5:3,5 proti moštvu ESV Šentvid). Ekipa SŠZ/Posojilnica Celovec II pa je že teden dni prej končala

prvenstvo v 2. razredu s prepričljivo zmago 6:2 proti ekipi Tanner iz Celovca.

V sezoni 1988/89 so bili najbolj uspešni šahisti SŠZ/Posojilnica Celovec II, saj so v 9 srečanjih kar sedemkrat zmagali, enkrat igrali neodločeno in le enkrat morali priznati premoč nasprotnika. Priznanje za dobro in konsekvantno igro je drugo mesto v končni

razvrstitvi ter naslov vice-prvaka.

Pod pričakovanji sta igrali moštvi SSK „Obir“ in SŠZ/Cartrans I. Obirčani so „blesteli“ z izredno slabim štarom (štirje porazi na prvih štirih srečanjih), dobro so zaigrali šele v drugi polovici prvenstva, Cartransani pa so dobro začeli, na polovici tekmovanja pa jim je zmanjkalo sape. Šele na zadnjih dveh srečanjih so spet dokazali, da je treba z moštvom resno računati tudi v naslednji sezoni oz. tekmovanju za koroški pokal, ki se začne 29. aprila.

Kot v zadnjih letih, tudi letos ni izključeno pozitivno presenečenje s strani SŠZ I saj na prvi deski igra „legionar“ Kovač, igralec, kateremu se ni treba bati najmočnejših šahistov na Koroškem.

Slavje v Italiji

Italijani imajo najuspešnejša nogometna moštva v tekmovanju klubov za evropske trofeje. Z AC Milanom, Sampdorijem Genua in SSC Napolijem so se kar trije klubi uvrstili v finale tekmovanja prvakov, pokalnih prvakov ter pokala UEFA. AC Milan je izločil Real-Madrid kar s 5:0, Genua je slavila nad belgijskim moštvom Mechelen s 3:0, SSC Napoli na čelu z Maradonom pa je igral v Münchnu 2:2 in si z zmago 2:0 v prvi tekmi zagotovil vstop v finale. Vseh šest polfinalnih tekem je videlo skoraj 300.000 gledalcev!

Odbojka: ŠK Dob zapravl naslov

Odbojkarji ŠK Dob/Aich so v prvi odločilni tekmi za naslov koroškega prvaka izgubili: v Šentštefanu je bil večni tekmeč Wolfsberg enostavno močnejši, tako da so Dobljani podlegli s 3:0. S tem porazom si je Wolfsberg že skoraj zanesljivo zagotovil naslov prvaka, saj bi se morala v naslednjih dveh kolih zgoditi prava senzacija. Dob pa bo letos očitno drugi.

ŠPORTNI TERMINI

NOGOMET

Sobota, 22. 4. 1989: Grebinj – Sele (17), Železna Kapla – Zrelec (17).

Nedelja, 23. 4. 1989: SAK – Magdalen (17), ATUS Borovlje – Pliberk (17), Dobrla vas – Treibach (17), Klopina – St. Leonhard (17), Šmihel – Žitara vas (17), Šentjakob – Sachsenburg (16.30), Dellach – Bilčovs (16.30), Globasnica – Tinje (16.30).

NAMIZNI TENIS

Petek, 21. 4.: Sele II – Wolfsberg (19.30).

Četrtek, 27. 4.: Šentvid B – NTK Celovec I (19), Kelag Celovec – Sele III (19).

ODBOJKA

Sreda, 26. 4.: ŠK Dob – ATSC Celovec (glavna šola, 19.30).

Dober konec

Šahisti SSK Obir so prvenstveno sezono uspešno zaključili: ESV Šentvid so premagali s 4,5:3,5. Točke so dosegli Ramaš, Harald in Kristijan Wolte, Topar (po 1), ter Jokovič (pol).

Najboljši igralec Kapelčanov pa je bil legionar Dušan Jokovič.

Spodnja liga-vzhod

1. SG Wolfsberg I	10 9 0 1 62,5
2. FSK/KDR Cel.	10 8 1 1 48,5
3. Velikovec I	10 7 0 3 46,5
4. Možberk	10 5 1 4 45,5
5. SG Wolfsberg II	10 5 3 2 43,5
6. ESV Šentvid I	10 6 1 3 40,5
7. SŠZ/Cartrans I	10 3 3 4 40,5
8. Atus Borovlje	10 3 1 6 36
9. Frantschach	10 2 3 5 35
10. Pošta II	10 3 0 7 29,5
11. ÖDK Šentandraž	10 0 2 8 23,5

1. razred-vzhod

1. ÖDK Celovec I	10 10 0 0 59,5
2. Raiffeisen I	10 7 0 3 50,5
3. SV Eitweg	10 6 1 3 47
4. Gospa sveta II	10 8 0 2 45
5. ASK Celovec II	10 5 2 3 45
6. SSK „Obir“	10 5 1 4 44
7. Pök Celovec	10 3 1 6 42
8. SK Wölfnitz	10 2 1 7 35,5
9. WAC II	10 4 0 6 33,5
10. Celovec-vzhod II	10 3 0 7 29,5
11. Hüttenberg	10 3 0 7 29
12. ESV Šentvid II	10 1 0 9 19

2. razred-vzhod

1. SG Wolfsberg III	9 8 1 0 55
2. SŠZ/Pos. Cel. II	9 7 1 1 45,5
3. TSV Grabstanz I	9 6 0 3 42
4. DG Liebenfels I	9 6 1 2 39,5
5. SC Frauenstein I	9 3 1 5 38
6. Mag. Celovec II	9 3 1 5 37,5
7. VST Velikovec II	9 5 0 4 37
8. SV Passering I	9 3 1 5 34
9. Tanner Cel. II	9 1 0 8 20,5
10. ESV Celovec I	9 0 0 9 11